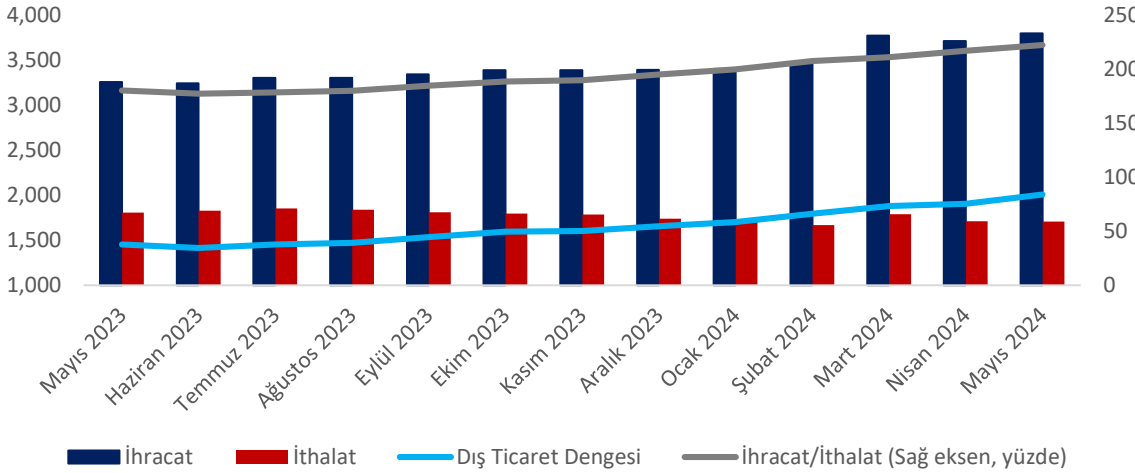

KONYA'DA İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI YÜKSELİYOR

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından Özel Ticaret Sistemine göre yayımlanan Dış Ticaret İstatistiklerine göre, Mayıs 2024'te Konya'nın ihracatı 331,5 milyon dolar, ithalatı ise 144,1 milyon dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilere bakıldığında, dış ticaret fazlasının 1,7 milyar dolar, ihracatın ithalatı karşılama oranının ise yüzde 222 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir. Konya'da 2023 yılının ikinci yarısından itibaren ithalat artış hızı yavaşlarken ihracatın yükselmesine bağlı olarak ihracatın ithalatı karşılama oranı artış eğilimindedir ve Mayıs 2024 itibarıyla artış 42 puana çıkmıştır. Diğer taraftan Türkiye geneline bakıldığında, Mayıs 2024 itibarıyla yıllık ihracat gelirleri ithalat harcamalarının yüzde 71,9'unu karşılarken dış ticaret açığı da 90,8 milyar düzeyinde gerçekleşmiştir (Şekil 1 ve Tablo 1).

Şekil 1. Konya'da Dış Ticarete İlişkin Temel Eğilimler (yıllıklandırılmış, milyar \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 1. Türkiye - Konya Karşılaştırmalı Dış Ticaret İstatistikleri (yıllıklandırılmış, Mayıs 2023 –Mayıs 2024)

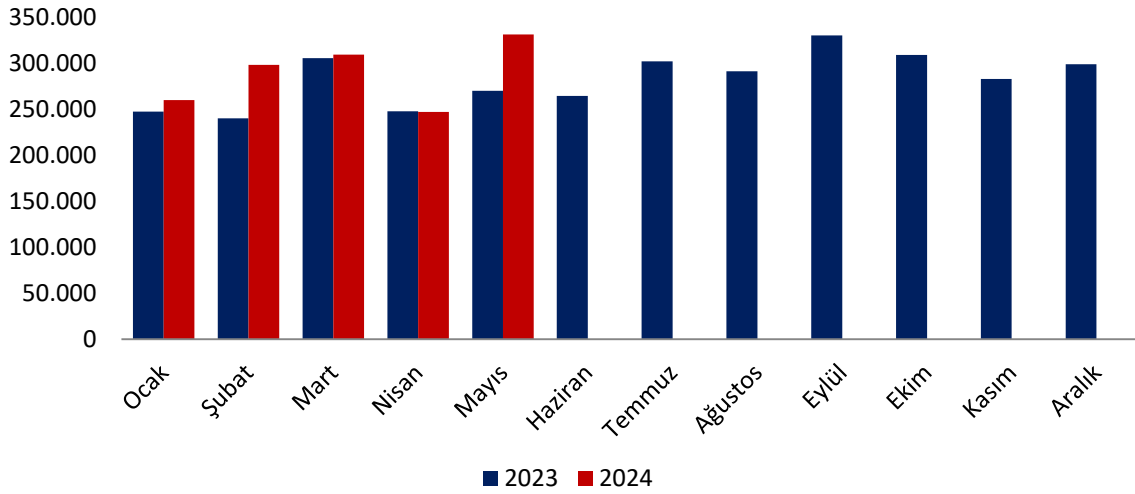
	İhracat (milyar \$)	İthalat (milyar \$)	Dış Ticaret Dengesi (milyar \$)	Dış Ticaret Hacmi (milyar \$)	İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)	İhracattaki Değişim (%)	İthalattaki Değişim (%)
Türkiye	232.019	322.842	-90.823	554.861	71,9%	-11,79%	-16,30%
Konya	3.528	1.521	2.007	5.048	232%	22,6%	-22,9%

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ihracat geçen aya göre 84,4 milyon dolar arttı

Konya'da ihracat Nisan 2024'te 331,5 milyon dolar seviyesinde iken Mayıs ayında bir önceki aya göre 84,4 milyon dolar, bir önceki yılın aynı ayına göre ise 61,2 milyon dolar artarak 331,5 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer taraftan, Mayıs ayında yıllıklandırılmış ihracatın yıllık yüzde değişimi yüzde 16,6'dır (Şekil 2 ve Tablo 2 ve 3).

Şekil 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı 2023-2024 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 2. Aylara Göre Konya'nın İhracatı (1000\$)

İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	247.578	240.413	305.787	248.111	270.351	264.769	302.445	291.358	330.536	309.265	283.031	299.342
2024	260.033	298.542	309.751	247.183	331.541							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 3. Konya'nın İhracatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

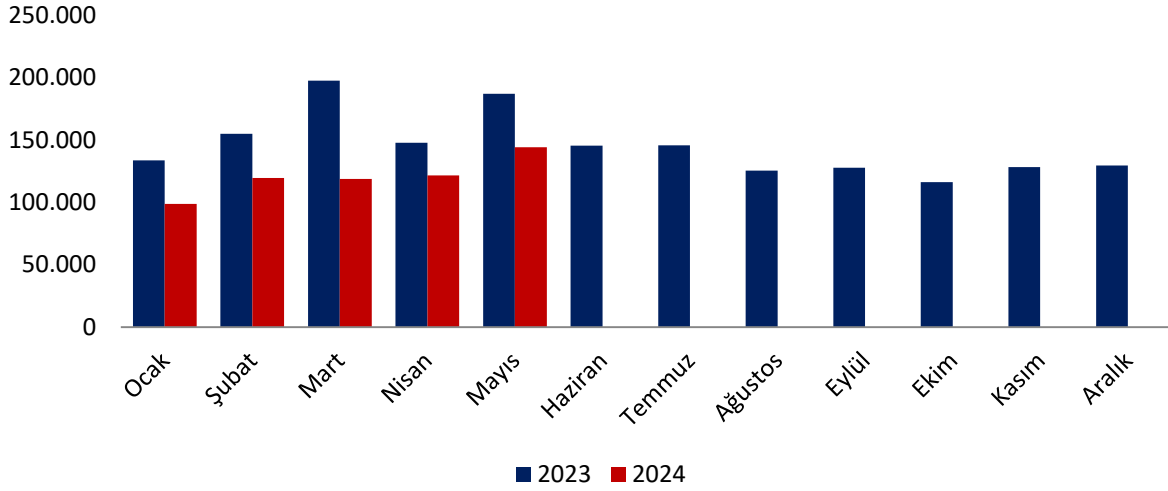
İhracat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	9.7%	6.8%	7.2%	3.4%	3.8%	3.1%	4.2%	3.2%	3.1%	4.3%	3.6%	3.6%
2024	2.9%	5.6%	14.4%	15.1%	16.6%							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya'da ithalat geçen yılın aynı ayına göre 42,9 milyon dolar azaldı

Konya'da Nisan 2024'te 121,5 milyon dolar seviyesinde olan ithalat, Mayıs 2024'te bir önceki aya göre 22,6 milyon dolar artarken, geçen yılın aynı ayına göre ise 42,9 milyon dolar azalarak 144,1 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. Yıllıklandırılmış verilerle bakıldığında, 2024 yılı ilk üç ayında ithalatta düşük büyüme hızları gerçekleşirken, Nisan ve Mayıs aylarında düşüşler yaşanmıştır (Şekil 3, Tablo 4 ve 5).

Şekil 3. Aylara Göre Konya'nın İthalatı 2023-2024 (1000\$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 4. Aylara Göre Konya'nın İthalatı (1000\$)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	133.732	154.823	197.523	147.843	186.960	145.289	145.772	125.394	127.771	116.259	128.196	129.503
2024	98.607	119.595	118.707	121.481	144.086							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 5. Konya'nın İthalatı (yıllıklandırılmış, % değişim)

İthalat (1000 \$)												
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2023	26.7%	26.1%	34.9%	34.1%	34.7%	34.8%	32.9%	28.3%	21.3%	18.0%	16.8%	10.7%
2024	6.4%	2.2%	4.1%	-2.0%	-5.5%							

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Nisan ayında “Alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörü ihracatını en fazla artıran sektör oldu

Mayıs 2024'te ihracat içinde yüzde 5,8'lik pay ile üçüncü sırada yer alan “alüminyum ve alüminyumdan eşya” sektörünün ihracatı geçen yılki 11,6 milyon dolar seviyesinden 19,1 milyon dolara ulaşmıştır (yüzde 65,1 artış). Diğer taraftan, bu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve toplam ihracat içinde yüzde 1,5'lik payı olan “Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar” sektörü ihracatı en hızlı daralan sektör olmuştur. Ayrıca, “Demir veya çelikten eşya” ve “Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri” sektörlerindeki daralmalar da dikkat çekmektedir (Tablo 6).

Tablo 6. İhracatın Sektörel Dağılımı

	İhracat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İhracatı İçindeki Payı (%) Mayıs 2024
	Mayıs 2024	Mayıs 2023		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	108.842.559	91.420.019	19,1%	32,83%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	72.448.059	55.592.512	30,3%	21,85%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	19.149.469	11.596.324	65,1%	5,78%
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	16.931.362	10.632.845	59,2%	5,11%
Demir veya çelikten eşya	15.259.698	16.505.746	-7,5%	4,60%
Plastikler ve mamulleri	11.816.377	10.082.823	17,2%	3,56%
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	10.597.937	11.388.820	-6,9%	3,20%
Kakao ve kakao müstahzarları	9.221.205	8.863.095	4,0%	2,78%
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	7.760.624	5.170.564	50,1%	2,34%
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	4.812.569	5.228.048	-7,9%	1,45%
Toplam	331.541.235	270.350.713	22,6%	100,00%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mayıs ayında “Hububat” sektörü ithalatını en fazla artıran sektör oldu

Sektörlere göre ithalat verileri incelendiğinde, 2023 Mayıs ayında 12,6 milyon dolar düzeyinde olan “Hububat” sektörünün ithalatı, 2024 Nisan ayında 25,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiş ve toplam ithalat içindeki payı yüzde 18,0’e ulaşmıştır ve bu ay en fazla ithalat yapılan ikinci sektör olarak öne çıkmıştır. Söz konusu dönemde ilk 10 sektör arasında yer alan ve yüzde 4,9 payı bulunan “Demir ve çelik” ithalatı en hızlı daralan sektördür (Tablo 7).

Tablo 7. İthalatın Sektörel Dağılımı

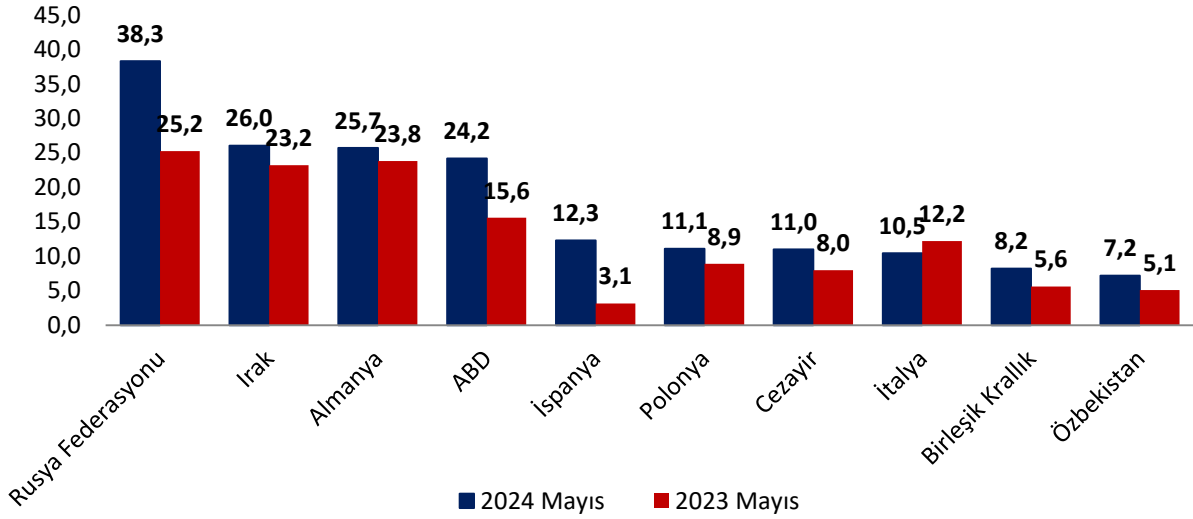
	İthalat (\$)		Değişim (%)	Konya'nın Toplam İthalatı İçindeki Payı (%) Nisan 2024
	Nisan 2024	Nisan 2023		
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	36.905.095	36.377.429	1,5%	25,6%
Hububat	25.891.414	12.629.171	105,0%	18,0%
Plastikler ve mamulleri	12.202.129	16.405.108	-25,6%	8,5%
Demir ve çelik	7.081.017	14.579.179	-51,4%	4,9%
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	6.030.325	5.896.444	2,3%	4,2%
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	4.703.524	5.484.126	-14,2%	3,3%
Odun veya diğer lifli selülozik maddelerin hamurları, geri kazanılmış kağıt veya karton (döküntü, kırıntı ve hurdalar)	4.516.058	2.591.098	74,3%	3,1%
Organik kimyasal ürünler	4.062.046	4.949.085	-17,9%	2,8%
Kakao ve kakao müstahzarları	3.879.199	3.210.877	20,8%	2,7%
Canlı hayvanlar	3.694.181	2.878.123	28,4%	2,6%
Toplam	144.086.256	186.959.579	-22,9%	100,0%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Mayıs ayında Konya'nın İspanya'ya ihracatı yüzde 293,2 arttı

Ülkeler bazında Konya'nın ihracat rakamlarına bakıldığında, Mayıs ayında ihracatın en fazla arttığı ülke İspanya olmuştur. Konya'nın İspanya'ya olan ihracatı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 293,2 artarak 12,3 milyon dolara ulaşmış, toplamdaki payı da yüzde 3,7'ye çıkmıştır. Diğer taraftan, bu dönemde Rusya, ABD, Birleşik Krallık ve Özbekistan'a yapılan ihracatta da yüzde 40'dan fazla artışlar gerçekleşmiştir. Bunun yanı sıra, Konya'nın ihracatında yüzde 3,2 payı olan İtalya'ya ihracat yüzde 14,2 oranında daralmıştır (Şekil 4 ve Tablo 8).

Şekil 4. Ülkelere Göre Konya'nın İhracatı - İlk 10 Ülke (Mayıs 2024, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 8. İhracat Partnerleri

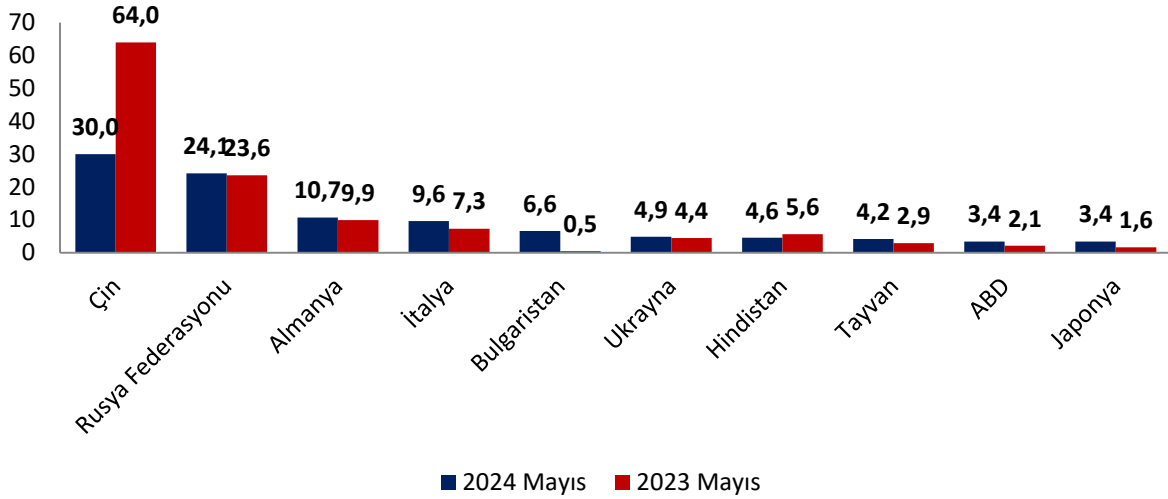
	Partner Ülke	İhracat (\$) Mayıs 2024	Değişim (%) Mayıs 2023 – Mayıs 2024	Pay
1	Rusya Federasyonu	38.309.922	51,8%	11,6%
2	Irak	26.043.289	12,1%	7,9%
3	Almanya	25.698.533	7,8%	7,8%
4	ABD	24.179.706	55,1%	7,3%
5	İspanya	12.310.081	293,2%	3,7%
6	Polonya	11.103.874	24,7%	3,3%
7	Cezayir	11.003.488	37,7%	3,3%
8	İtalya	10.456.321	-14,2%	3,2%
9	Birleşik Krallık	8.222.968	46,3%	2,5%
10	Özbekistan	7.209.032	41,8%	2,2%
	Diğer	157.004.021	12,5%	47,4%
	Toplam	331.541.235	22,6%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Konya, Mayıs ayında en fazla ithalatı Çin'den yaptı

Konya'nın Çin'den yaptığı ithalat geçen yılın aynı ayına göre 33,9 milyon dolar azalarak 30,0 milyon dolar seviyesinde gerçekleşmiş, toplam ithalatın içindeki payı da yüzde 20,8 olmuştur. Mayıs ayında Konya'nın Çin'den sonra en fazla ithalat yaptığı ülke yüzde 16,7'lik pay ve 24,1 milyon dolarlık ithalat tutarı ile Rusya'dır. Bu dönemde, Konya'nın Bulgaristan, ABD, Tayvan ve Japonya'dan yaptığı ithalat miktarlarının yüksek yıllık artışları dikkat çekmektedir (Şekil 5 ve Tablo 9).

Şekil 5. Ünelere Göre Konya'nın İthalatı - İlk 10 Ülke (Mayıs 2024, milyon \$)

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

Tablo 9. İthalat Partnerleri

	Partner Ülke	İthalat (\$) Mayıs 2024	Değişim (%) Mayıs 2023 – Mayıs 2024	Pay
1	Çin	29.984.655	-53,1%	20,8%
2	Rusya Federasyonu	24.095.406	2,1%	16,7%
3	Almanya	10.708.160	7,9%	7,4%
4	İtalya	9.647.095	32,0%	6,7%
5	Bulgaristan	6.582.608	1245,2%	4,6%
6	Ukrayna	4.873.910	9,6%	3,4%
7	Hindistan	4.579.255	-18,6%	3,2%
8	Tayvan	4.201.212	44,5%	2,9%
9	ABD	3.403.208	62,6%	2,4%
10	Japonya	3.378.087	112,9%	2,3%
	Diğer	42.632.660	-34,4%	29,6%
	Toplam	144.086.256	-22,9%	100%

Kaynak: TÜİK, TEPAV hesaplamaları

*Aralık 2022 döneminde ithalat yapılmadığından yüzde değişim hesaplanmamıştır.